

Hvad skal
der egentligt
føres tilsyn
med?

Temamøde
Landskonferencen
Kvalitet i dagplejen
2024

LBK nr. 454 af 19/04/2022

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i daginstitutioner efter § 19, stk. 2-5, enheder i daginstitutioner efter § 19, stk. 6, dagplejen efter § 21, stk. 2 og 3, obligatoriske læringstilbud efter § 44 a og puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102, herunder det pædagogiske indhold, jf. §§ 5 a og 5 b, samt den måde, opgaverne udføres på, herunder at de rammer og eventuelle prioriterede indsatser, der er fastsat efter § 3 a, stk. 2, efterleves.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre rammer for tilsynet, herunder beskrive, hvordan tilsynet med det pædagogiske indhold, jf. stk. 1, tilrettelægges, og

- 1) hvordan kommunen anvender anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg og sikrer uvildighed i tilsynet, jf. § 5 a, stk. 2 og 3,
- 2) hvordan kommunen anvender data, herunder observationer, i tilsynet, jf. § 5 a, stk. 4 og 5, og
- 3) processen for iværksættelse af skærpet tilsyn og for udarbejdelse af en handleplan, jf. § 5 b, stk. 3-5.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hver enkelt daginstitution efter § 19, stk. 2-5, og institutionslignende puljeordning med tilskud efter §§ 101 og 102. Kommunalbestyrelsen skal for daginstitutioner med flere enheder efter § 19, stk. 6, minimum hvert andet år offentliggøre en tilsynsrapport for hver enkelt enhed. Kommunalbestyrelsen skal for dagplejen efter § 21, stk. 2 og 3, og dagplejelignende puljeordninger med tilskud efter §§ 101 og 102 minimum hvert andet år offentliggøre en samlet tilsynsrapport for dagplejen. Tilsynsrapporten skal offentliggøres på det enkelte dagtilbuds hjemmeside.

Dagtilbudsloven

§ 5 a. Tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1, skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 2. Tilsynet skal tilrettelægges, så der både foretages anmeldte og uanmeldte besøg i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sikre uvildighed i tilsynet.

Stk. 4. Tilsyn med det pædagogiske indhold skal føres med inddragelse af både kvalitative og kvantitative data, herunder skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg, jf. § 5 b, stk. 2, og viden fra tidligere dialog med dagtilbuddet. Har der tidligere været iværksat et skærpet tilsyn med dagtilbuddet, og har der eventuelt også været udarbejdet en handleplan, jf. § 5 b, stk. 3-5, skal viden herfra i relevant omfang indgå i grundlaget for det enkelte tilsynsbesøg.

Stk. 5. Kommunen skal som led i tilsynsbesøget foretage observationer i dagtilbuddet.

Stk. 6. Kommunen skal som led i tilsynsbesøget indgå i dialog med lederen og medarbejdere i dagtilbuddet.

Dagtilbudsloven

§ 5 b. Kommunen skal efter et tilsynsbesøg indgå i dialog med lederen af dagtilbuddet om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, herunder eventuelle opfølgende tiltag. Kommunen skal orientere forældrebestyrelsen om vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

Stk. 2. Kommunen skal skriftligt dokumentere tilsynet med kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Den skriftlige dokumentation skal, i det omfang det er relevant, give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag, jf. stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal iværksætte skærpet tilsyn og udarbejde en handleplan, hvis det vurderes, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til alvorlig bekymring. Skærpet tilsyn skal iværksættes, og handleplan udarbejdes, i umiddelbar forlængelse af at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret.

Stk. 5. Handleplanen skal udarbejdes i dialog med lederen af dagtilbuddet og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet, og hvordan der skal følges op herpå. Forældrebestyrelsen skal have en orientering om handleplanen og have mulighed for at komme med bemærkninger. Orienteringen af forældrebestyrelsen og forældrebestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil skal ske hurtigst muligt.

Private pasningsordninger

§ 81. Kommunalbestyrelsen skal godkende aftalen om privat pasning mellem forældrene og den private pasningsordning og føre løbende tilsyn med ordningen, herunder med, om pasningen er tilrettelagt efter § 81 a, stk. 1 og 2, og § 81 b, stk. 1, og at den private pasningsordning alene anvender betegnelsen privat pasningsordning om ordningen i alle offentlige sammenhænge, jf. § 78 a.

Kommunalbestyrelsens løbende tilsyn skal stå mål med tilsynet i et alderssvarende dagtilbud i kommunen.

Dette gælder dog ikke, hvor kommunalbestyrelsen har givet dispensation efter § 81 a, stk. 4, og for fleksibel pasning, som indgår i kombinationstilbuddet efter § 85 a. Afgørelsen efter 1. pkt. kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Private pasningsordninger

§ 81 a. Den private pasningsordning skal tilrettelægges, så den fremmer børns læring gennem trygge læringsmiljøer. Arbejdet med læringsmiljøer efter 1. pkt. skal indholdsmæssigt stå mål med kravene til læring og læringsmiljøer i dagtilbud, jf. § 8, ligesom arbejdet med læringsmiljøer i den enkelte private pasningsordning skal tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Stk. 2. Den private pasningsordning skal endvidere tilrettelægges, så børn sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati. Den private pasning skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

Stk. 3. Kravet om at fremme børns læring gennem trygge læringsmiljøer efter stk. 1 gælder ikke for fleksibel pasning, der indgår i kombinationstilbud.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal give dispensation fra stk. 1, hvis forældrene anmoder herom, forældrene er arbejdsgiver for den private passer og den private pasning er en midlertidig ordning. Kommunalbestyrelsen fastsætter perioden for dispensationen i op til 1 år ud fra den enkelte families behov. Forældrene har dog ret til dispensation i mindst 6 måneder.

VEJ nr. 9109 af 27/02/2015 (Gældende)

Vejledning om dagtilbud m.v.

Udskriftsdato: 15. november 2023

Udøvelse af tilsyn

117. Tilsynet udøves blandt andet på baggrund af den konkrete pasningsaftale mellem forældrene og den private børnepasser/pasningsordning, som kommunen har godkendt. Kommunen må være særligt opmærksom på, om der er forhold, der ændrer sig i relation til, hvad der er fastsat i pasningsaftalen. I forhold til sikkerhedsmæssige og hygiejniske hensyn kan der lægges de samme retningslinjer til grund for tilsynet med private pasningsordninger, som er gældende for den kommunale dagpleje. De private pasningsordninger er omfattet af lovens generelle formålsbestemmelse og skal derfor blandt andet leve op til at skabe trivsel, udvikling og læring for barnet. Dette indebærer, at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med, at tilbuddene bidrager til børns trivsel, udvikling og læring. I tilsynet med den private pasningsordning kan kommunen derfor lægge vægt på: – Barnets almindelige trivsel og udvikling, herunder behov for omsorg, sproglig, følelsesmæssig og social udvikling. – Børnepasserens kompetencer – formår hun/han at omsætte råd og vejledning til praksis, udvikle barnet, reagere på og opfylde barnets behov, yde omsorg og respondere positivt på barnets signaler.

Styrket pædagogisk læreplan

§ 8 stk.2.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et pædagogisk grundlag jf. stk.3 og 4, seks læreplanstemaer, jf. stk.4 og 9, og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, jf. stk. 9.

§ 8 stk. 3

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Styrket pædagogisk læreplan

§ 8 stk. 4

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, indenfor og på tværs af følgende temaer:

- 1) Alsidig personlig udvikling
- 2) Social udvikling
- 3) Kommunikation og sprog
- 4) Krop, sanser og bevægelse
- 5) Natur, udeliv og science
- 6) Kultur, æstetik og fællesskab

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring...

... Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

(side 10 i "Den styrkede pædagogiske læreplan").

Lederens ansvar

§9. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og for at sikre, at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves indenfor rammerne heraf. Lederen af dagtilbuddet er endvidere ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

Stk.2. Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. **Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål, som er fastsat i medfør af §8 stk. 9,** herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal offentliggøres.

Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Stk.4 Det pædagogiske læringsmiljø skal ligeledes tilrettelægges indenfor **to pædagogiske mål for hvert læreplanstema**, hvor de pædagogiske mål beskriver sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes læring, jf. §§ 3, 5, 7, 9, 11 og 13.

Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Den enkelte leder er ansvarlig for sit arbejde over for kommunalbestyrelsen. Det er indenfor rammerne af kommunalbestyrelsens fastsatte rammer og retningslinjer op til den enkelte leder af dagtilbuddet at beslutte, hvordan evalueringen konkret foregår og gennemføres.

(Side 50 i Den styrkede pædagogiske læreplan).

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan barnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse

(side 51 i Den styrkede pædagogiske læreplan).

EVA

Skabelon til skriftlig evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Skal der kun føres tilsyn med, hvordan dagtilbuddets arbejder med det pædagogiske grundlag?

Skal der føres tilsyn med om læreplanen indeholder det den skal, eller er det kun lederens ansvar?

Skal der føres tilsyn med om læreplanen bliver evalueret, eller er det kun lederens ansvar?